

**Stanowisko Komisji Finansowo-Budżetowej Rady Miejskiej w Elblągu
do uchwał w sprawach:**

1. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Elbląg na lata 2020 – 2034
2. Budżetu Miasta Elbląg na rok 2020.

DOCHODY 694 004 835 zł;

WYDATKI 700 813 189 zł;

w tym:

dochody bieżące **659 100 095 zł;**
dochody majątkowe **34 904 740 zł**

w tym:

wydatki bieżące **654 979 066 zł;**
wydatki majątkowe **45 834 123 zł;**

DEFICYT 6 808 354 zł

PRZYCHODY 8 630 852 zł

ROZCHODY 1 822 498 zł

BUDŻET 702 635 687

Mając na uwadze fakt, że na sytuację finansową Gminy Miasto Elbląg znaczący wpływ mają decyzje ustawodawcy dotyczące:

- obniżenia od 01.10.2019 r. stawek podatku dochodowego z 18 na 17% (dla dochodów do kwoty 85.528, -)
- podwojenia kosztów uzyskania przychodów dla pracownika (z 1.335,- do 2670,-)
- wprowadzenia od 01.08.2019 r. zwolnienia z podatku dochodowego dla osób do 26 lat do wysokości dochodów 85.528, -
- zasad wynagradzania nauczycieli
- wzrostu płacy minimalnej do kwoty 2600 zł
- skokowego wzrostu opłat z tytułu odprowadzania wód opadowych
- wzrostu opłaty za składowanie odpadów

dochody Gminy Miasto Elbląg uległy zmniejszeniu przy jednoczesnym zwiększeniu wydatków bieżących, szczególnie na oświatę (wzrost wydatków jest dużo wyższy niż wzrost subwencji oświatowej) i wykonywanie zadań publicznych.

Taka sytuacja spowodowała konieczność określenia wydatków priorytetowych z szczególnym uwzględnieniem ich optymalizacji i efektywności.

Komisja zwraca również uwagę, że gmina prowadzi bardzo intensywne działania w celu pozyskania dochodów z innych źródeł, w tym również pochodzących ze sprzedaży nieruchomości własnych i podwyżki podatków i opłat lokalnych. Wszelkie podejmowane działania mają zabezpieczyć wykonanie bieżących zadań gminy i jej dalszy rozwój poprzez inwestycje.

Prognozowane dochody gminy w latach 2020-2034 kształtują się w przedziale **ok. 650 do 750 mln zł** z czego dochody bieżące stanowią ok. 95%, pozostałe to dochody majątkowe.

Prognozowane wydatki na lata 2020 – 2034 kształtują się na podobnym poziomie. Wydatki bieżące są równoważone dochodami bieżącymi.

Projekt budżetu gminy na rok 2020, zakłada:

osiągnięcie dochodów ogółem na poziomie **694 mln. zł**, z czego dochody bieżące **659 mln. zł**; majątkowe **35 mln. zł** oraz przychody **8,6 mln. zł**.

wydatki na poziomie **700,8 mln. zł** w tym wydatki bieżące **655 mln. zł**; majątkowe ok. **45,8 mln. zł** oraz rozchody na poziomie **1,8 mln. zł**.

Budżet Gminy Miasta Elbląg kształtować się będzie na poziomie **702,6 mln. zł.**

Komisja zwraca uwagę, że o ile w roku 2019 wypracowana nadwyżka operacyjna wyniesie ok. **22 mln. zł** to w roku 2020 nadwyżka kształtować się będzie na poziomie tylko ok **4 mln. zł**.

Jest to wynik wzrostu wydatków bieżących o ok. **48 mln. zł** (w stosunku do roku 2019) przy wzroście dochodów bieżących rok do roku jedynie ok. **30 mln. zł**.

Ujemna różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi kształtować się będzie na poziomie

ok. - 18 mln zł.

I. Planowane dochody kształtują się następująco:

Dochody bieżące – na poziomie **659 mln. zł**, z czego

dochody własne na poziomie 319,1 mln zł, z czego największe pozycje to wpływy z:

- podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) ok. **162 mln. zł**; (prognozowany spadek dochodów w relacji rok do roku o ok. **4 mln. zł**)
- podatku dochodowego od osób prawnych (CIT.) ok. **6 mln. zł**; (prognozowany wzrost o ok. **2 mln. zł**)
- podatku od nieruchomości ok. **65 mln. zł**;
- innych podatków i opłat **86 mln. zł**;

subwencja ogólna – na poziomie **164 mln. zł**, z czego:

wyrównawcza – ok. **4,5 mln. zł**; oświatowa ok. **150,8 mln. zł**; równoważąca **8,7 mln. zł**.

dotacje celowe – na realizację zadań własnych i zleconych – **ok. 190,6 mln. zł**.

środki z budżetu UE i dotacje na zadania realizowane z udziałem środków UE – **ok. 20,3 mln. zł**.

Dochody majątkowe kształtować się będą na poziomie **35 mln. zł**:

II. Planowane wydatki kształtują się na poziomie 700,8 mln. zł:

wydatki bieżące ok. **655 mln. zł** (w odniesieniu rok do roku wzrost o ok. 53 mln. zł);

wydatki majątkowe ok. **45,8 mln. zł** (w odniesieniu rok do roku zmniejszenie o ok. 55 mln. zł).

Wydatki bieżące:

Największy udział w wydatkach bieżących stanowią wydatki na:

wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – **299,7 mln. zł co stanowi 42,76% wydatków ogółem**,

świadczenia na rzecz osób fizycznych **159 mln. zł**; realizację zadań jednostek statutowych **124,7 mln.**

zł, wydatki na obsługę długu ok. **10 mln. zł**.

Komisja zwróciła uwagę, że wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą wzrosną do poziomu **272,4 mln. zł** (z 249 mln. zł w roku 2019). Wydatki finansowane będą z następujących źródeł:

subwencja oświatowa ok. **150,8 mln. zł** (w odniesieniu rok do roku wzrost o 10 mln. zł co zabezpiecza ok. 50% wydatków). Komisja zwróciła uwagę, że zwiększa się zakres rzeczowy zadań bez

dostatecznego wzrostu subwencji;
środki UE **5,1 mln. zł**;
dotacja celowa **4,7 mln. zł**;
środki własne gminy **111,8 mln. zł** (w odniesieniu rok do roku wzrost o ok. **21 mln. zł**).

Udział środków własnych, w odniesieniu 2019/2020, w wydatkach na ten cel wzrasta o **23%**.
W porównaniu 2018/ 2019 udział środków własnych wynosił ok. **7,3%**.

Wydatki majątkowe:

W roku 2020 planowane wydatki majątkowe stanowią tylko ok. 6,5% wydatków ogółem.

Wydatki na inwestycje ogółem planowane są na poziomie **22,5 mln. zł** z czego środki własne to **7,7 mln. zł**. W praktyce oznaczać to będzie, że w roku 2020 będą realizowane głównie inwestycje w toku, prowadzone z udziału środków UE.

III. Przychody i rozchody budżetu.

Konsekwentna polityka oddłużania gminy, prowadzona od 2015 r, skutkuje obniżeniem wysokości rozchodów w latach 2019-2023. Rozchody z tyt. spłat kredytów i wykupu obligacji komunalnych w roku 2020 wyniosą **1,8 mln. zł** i pokryte będą przychodami po rozliczeniu środków unijnych- planowane w wysokości **8,8 mln. zł**.

Z przedstawionych materiałów wynika, że wydatki na obsługę długu kształtować się będą na poziomie ok. 10 mln. zł do roku 2025 i w kolejnych latach będą systematycznie spadać.

Od roku 2024 r. rozchody z tytułu spłat kredytów i wykupu obligacji ulegną zwiększeniu do wysokości ok. 30 mln. zł rocznie. Pokrycie zobowiązań będzie wymagało zaciągnięcia instrumentów dłużnych, z zachowaniem spłaty zobowiązań do 2034 r. Proponowane rozwiązanie ma zapewnić środki na dalsze inwestycje.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

1. Przedstawiony projekt Wieloletniej prognozy finansowej **GMINY MIASTO ELBLĄG** na lata 2020 – 2034 zakłada prognozę dochodów bieżących gminy na poziomie **650- 760 mln. zł** i dochodów majątkowych na poziomie **ok. 35-40 mln. zł**. Wydatki bieżące kształtować się będą na poziomie **650 – 700 mln. zł**, przy czym prognozuje się, że w latach 2030-2034 będą utrzymywać się na względnie stałym poziomie ok. 700 mln. zł. Wydatki majątkowe w całym prognozowanym okresie będą utrzymywać się na poziomie ok. 50 mln. zł.
2. Wydatki na obsługę długu do roku 2024 będą utrzymywać się na stałym poziomie ok. **10 mln. zł**; od roku 2025 prognozowany jest systematyczny spadek. Spłaty rat kredytów oraz wykupu obligacji do roku 2024 będzie utrzymywał się na średnim poziomie **od. 4 do 6 mln. zł**. Od roku 2024 raty wzrosną do poziomu **ok. 30 mln. zł** i konieczne będzie zastosowanie instrumentów dłużnych z zachowaniem terminów spłaty do 2034 r.
3. Wobec wzrostu obciążeń budżetu gminy konieczne jest zwiększenie udziału środków własnych w realizacji zadań gminy. W związku z tym możliwości prowadzenia inwestycji ze środków własnych ulega istotnym ograniczeniom. Konieczne jest zatem dalsze określanie priorytetów i optymalizacja wydatków bieżących, ze szczególnym uwzględnieniem

inwestycji i innych zadań realizowanych z udziałem środków UE służących rozwojowi miasta oraz poprawie bezpieczeństwa w placówkach oświatowych i wychowawczych, użytkowników dróg itp.

4. Rok 2020 będzie trudnym dla budżetu okresem. Skutki decyzji ustawodawcy, wprowadzone w trakcie roku obrachunkowego 2019, negatywnie skutkują na strukturę wydatków bieżących, w tym na ograniczenie środków na inwestycje. Konieczne jest podejmowanie wszelkich działań mających na celu pozyskanie dodatkowych dochodów na zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych.
5. Planowana nadwyżka operacyjna na rok 2020 kształtować się będzie na poziomie **4 mln. zł. W przekonaniu komisji jest to zbyt niski poziom, który nie gwarantuje rozpoczęcia innych zadań.** W kolejnych latach objętych WPF prognozuje się nadwyżki budżetowe od 5 do 31 mln. zł.
6. Wobec obserwowanych, negatywnie oddziałujących na budżety gmin, skutków ustawodawczych decyzji finansowych, tj. przenoszenie obciążeń na samorządy bez wystarczającego wzrostu subwencji i dotacji, samorząd elbląski musi podjąć wyzwanie przygotowania się do niepopularnych decyzji organizacyjnych, mających na celu zmniejszenie obciążeń budżetowych. W tak trudnych czasach dla finansów samorządów oraz niepewnego otoczenia prawnego w tym zakresie, wydaje się to nieuniknione. Wobec powyższego Rada Miejska musi się przygotować do współdecydowania, bez populistycznych postaw, o takich zmianach ponad podziałami politycznymi.
7. Komisja widzi potrzebę większego zaangażowania się wszystkich radnych w przygotowanie i wprowadzenie w życie decyzji o których mowa w pkt. 6. Wnioskujemy do Prezydenta o większe zaangażowanie radnych w działania racjonalizujące wydatki.

Komisja na posiedzeniu w dniach 17 i 20 grudnia 2019 r, po zapoznaniu się z projektami Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Elbląg i budżetu na rok 2020 oraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej, po uwzględnieniu informacji i wyjaśnień składanych przez Skarbnika Miasta

głosami: „za” 6, przeciw „0” i wstrzymało się „1”, POZYTYWNE opiniuje przedstawiony projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Miasto Elbląg oraz projekt budżetu na rok 2020 i rekomenduje Radzie Miejskiej w Elblągu uchwalenie WPF na lata 2020-2034 oraz budżetu na rok 2020.